

**Magiczny
Kraków**

Kraków kuźnią kadr dla renowacji elementów architektury

2025-09-30

W Krakowie, przy jednym z samorządowych techników, powstaje Branżowe Centrum Umiejętności w dziedzinie „Renowacja elementów architektury”. Jako jedyny tego typu ośrodek w kraju umożliwi uczniom, studentom, doktorantom, dorosłym i nauczycielom zdobycie lub poszerzenie kwalifikacji niezbędnych wszędzie tam, gdzie remont lub przebudowa dotyczą substancji zabytkowej. Projekt za prawie 10 mln zł odpowiada na deficyt kadr o takim profilu.

Branżowe Centra Umiejętności to innowacyjne, zaawansowane technologicznie ośrodki o charakterze ponadregionalnym, przygotowujące wysoko wykwalifikowane kadry dla konkretnej dziedziny gospodarki wchodzącej w zakres danej branży. W całym kraju powstanie gęsta sieć BCU licząca 120 jednostek, w tym kilkanaście w samej Małopolsce. Środki na ich tworzenie i prowadzenie przyznaje ministerstwo edukacji, a w ramach konkursu mogą się o nie ubiegać m.in. samorządy prowadzące szkoły o profilu technicznym i zawodowym.

Dbamy o przeszłość, tworzymy przyszłość – także zawodową

W trzecim naborze wniosków, przeprowadzonym na przełomie 2024 i 2025 roku, Kraków zgłosił gotowość uruchomienia Branżowego Centrum Umiejętności dla branży budowlanej w dziedzinie „Renowacja elementów architektury”. Projekt został pozytywnie zaopiniowany i uzyskał dofinansowanie w wysokości 9 890 069 mln zł.

Realizatorem przedsięwzięcia jest Zespół Szkół Architektoniczno-Budowlanych w Krakowie, a partnerami szkoły będą Polska Izba Budownictwa i Politechnika Krakowska, które zapewnią jej wsparcie doradcze i eksperckie. To niezwykle ważne, bo obok działalności edukacyjno-szkoleniowej misją BCU jest również zacieśnianie współpracy szkół, uczelni i pracodawców oraz upowszechnianie wiedzy, innowacji i nowych technologii.

– Branżowe centra umiejętności mają uzupełniać ofertę kształcenia zawodowego, a nie ją zastępować. Zespół Szkół Architektoniczno-Budowlanych kształci już techników renowacji elementów architektury, a dzięki BCU będzie mógł to doświadczenie rozwinąć na szerszą skalę – podkreśla zastępczyni prezydenta Krakowa Maria Kłaman. – Dla szkoły i miasta to szansa, by stać się czołowym ośrodkiem w kraju przygotowującym kadry specjalistów w tej bardzo ciekawej dziedzinie, wymagającej wszechstronnej wiedzy i znajomości technik pracy z różnymi materiałami, od tynkowania zabytkowych elewacji, przez wystrój wnętrz czy detale architektoniczne, dekoracje sztukatorskie czy kamieniarskie – dodaje.

To dzięki ich pracy podziwiamy zabytki

Argumentów przemawiających za ulokowaniem kształcenia o takim profilu w Krakowie jest wiele. Pierwszy to oczywiście ogromna liczba zabytkowych zespołów i obiektów stanowiących część

zabudowy miasta wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Ponadto, patrząc szerzej, około 7,5 proc. obiektów ujętych w ogólnopolskim rejestrze zabytków nieruchomości znajduje się w Małopolsce.

W Krakowie i na terenie województwa działa mnóstwo firm budowlanych zajmujących się renowacją zabytkowej substancji, a niebagatelne znaczenie dla utrzymania wysokiego poziomu nauczania i przygotowania kadry pedagogicznej ma dorobek krakowskich uczelni – Politechniki Krakowskiej i Akademii Sztuk Pięknych. W takim otoczeniu naukowym i gospodarczym BCU może się dynamicznie rozwijać, a przed kursantami otwierają się perspektywy zarówno na ciekawe praktyki, jak i zatrudnienie w wyuczonym fachu i dalszy rozwój zawodowy.

– Nie zapominajmy też, że również jako samorząd mamy pod swoją opieką wiele zabytkowych budynków, jak chociażby kamienice czy forty Twierdzy Kraków, które systematycznie odnawiamy i rewitalizujemy. Przywracamy im dawną świetność, udostępniamy mieszkańcom i turystom, adaptujemy na siedziby muzeów czy instytucji kultury i edukacji. A wszystko to z zachowaniem historycznego charakteru tego dziedzictwa. To wymaga renowacji oryginalnych elementów, a czasem ich odbudowy czy uzupełniania. Specjaliści, którzy potrafią to wykonać, są na wagę złota, a prognozy zapotrzebowania branż wskazują, że na rynku wciąż jest ich za mało. Nowoczesne kształcenie zawodowe łączy edukację z potrzebami rynku pracy i biznesu. Daje szansę rozwoju uczniom, jak i dorosłym, którzy chcieliby zmienić zawód – zaznacza zastępczyni prezydenta Krakowa Maria Kłaman.

Nowoczesne pracownie, szeroki wybór kursów

Inwestycja rozpocznie się od przygotowania zaplecza dydaktycznego – 75 proc. dofinansowania przeznaczone zostanie na kompleksową adaptację wybranych pomieszczeń szkoły oraz szkolnego internatu. Powstanie m.in. sala wykładowo-konferencyjna, kilka pracowni warsztatowych, strefa relaksu i wypoczynku oraz zakupione zostanie całe potrzebne wyposażenie. Gotowe są już m.in. projekty aranżacji wnętrz. Zakończenie tych prac planowane jest do końca tego roku.

Pozostała część dofinansowania przeznaczona jest na drugi etap inwestycji, czyli uruchomienie i prowadzenie kursów i szkoleń. Ruszą one z początkiem 2026 roku, a do czerwca krakowskie BCU planuje przeszkolić 200 osób, w tym 60 uczniów i studentów (w wieku od 14 do 24 lat), 120 osób dorosłych oraz 20 nauczycieli kształcenia zawodowego.

– Tematyka kursów obejmować będzie m.in. takie zagadnienia, jak analiza właściwości materiałów budowlanych stosowanych w renowacji zabytków, metody kosztorysowania prac, projektowanie, modelowanie i drukowanie 3D, konserwacja detali architektonicznych, rysunek odręczny z elementami historii sztuki, wprowadzanie oświetlenia w obiektach zabytkowych, techniki sztukaterii czy cyfryzacja zarządzania obiektem z użyciem narzędzi BIM, czyli modelowania informacji o budynku – mówi dyrektorka ZSAB w Krakowie Dorota Matłęga.

Jak podkreśla, każdy kurs pozwala zdobyć kwalifikację sektorową, czyli zestaw wiedzy i umiejętności potrzebnych do pracy przy renowacji obiektów zabytkowych. Uczniowie, studenci, doktoranci, osoby dorosłe, nauczyciele przedmiotów zawodowych mogą w BCU – zależnie od swoich potrzeb i planów zawodowych – zdobyć nowe kwalifikacje, uzupełnić luki kompetencyjne czy doskonalić się w

**Magiczny
Kraków**

wybranym obszarze.

Według najnowszej „Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy” (resort edukacji aktualizuje ją co roku) niemal we wszystkich województwach występuje deficyt wysoko wykwalifikowanych kadr, którym można powierzyć wykonanie prac renowacyjnych i konserwatorskich zabytkowych elementów architektury. Wachlarz instytucji, firm czy zakładów potrzebujących specjalistów z takimi kwalifikacjami jest bardzo szeroki. W grę wchodzi zarówno sektor publiczny (m.in. terenowa administracja państwowa wykonująca zadania w zakresie ochrony zabytków, a także szczebel niżej, czyli samorządy i ich jednostki, muzea), jak i sektor prywatny (firmy budowlane i remontowe, kompleksy pałacowo-zamkowe, pracownie konserwatorskie, biura projektowo-budowlane, firmy kamieniarskie, zakłady rzemieślnicze). Możliwe jest założenie własnej działalności gospodarczej, a także podjęcie pracy za granicą.